

هایتی از بحرانهای سیاسی تا قعر طبیعت

هایتی، یکی از کشورهای حوزه دریایی کارائیب، در غرب جمهوری دیموکراتیک دومینیک، از زمره اولین کشورهای "دنیایی" جدید بود که اروپاییان در آن گام گذاشتند.

نفوس این کشور نه میلیون پنجصد و هشتاد و نه هزار نفر و یکی از فقیرترین کشورهای دنیا است. بر اساس آمارهای سازمان ملل متحد، نزدیک به هشتاد درصد مردمان این سرزمین در زیر خط رسمی فقر زندگی میکنند. جامعه هایتی را نود درصد سیاه پوستان و مطباقی را نژاد سفید تشکیل می دهد و زبان رسمی مردم، فرانسوی بومی و پیرو کلیسای کاتولیک هستند.

در زمان تجارت برده، اکثریت مردم این سرزمین توسط اقلیت کوچک استعمارگر فرانسوی، رهبری میشد و فرانسه آنرا رسماً در چنبره خود داشت. جنایات مداومی که اربابان سفید پوست، علیه اکثریت مردم روا میداشتند، برده های سیاه پوست و اکثریت جمعیت هایتی را واداشت تا از زیر چنبره های اپاراتاید رهایی یابند و در اواخر قرن هژدهم میلادی دست به شورش بردند که در نتیجه، به استقلال دست یافتند و فرانسویان را از خاک خود جاروب کردند. هر چندیکه فرانسه از حکومت دستش در آنجا گرفته شد، ولی برای همیشه مردم هایتی از نظر زبانی مستعمره فرانسه باقی ماند و هویت اصیل آنها در جمع اقلیت کوچک استعماری خلط شد و هنوز مردم هایتی نمیدانند که پیش از اشغال توسط فرانسوی ها، به کدام زبان حرف میزدند.

کشورهای حوزه کارایب، در طول حیات سیاسی که داشتند و دارند، هر زمانیکه از زیر یوغ یک استعمارگر بیرون آمده اند، غیر منتظره، سیاست مانرویه ای، آنها را در لحاف خود پیچانده و به مستعمره نو و به کشور نو مرتبط شده اند.

کشور هایتی هم، یکی از زمره کشورهای کوچک امریکای لاتین است، که تلخی سیاست مانرویه ای را چشیده است.

هایتی بر اساس سیاست مانرویه ای، که از زمان مک کلنی ریس جمهور وقت امریکا تا پایان دور اول ریاست جمهوری نیلسون، که این سیاست "مانرویه ای" خط مشی سیاست خارجی امریکا بود، در 1915 به مستعمره تمام معنی ایالات متحده امریکا در آمد و تا سال 1934 ارتش امریکا در آنجا حکومت می کرد.

پزشک به نام "فرانسوا دوووالیه- مشهور به پاپادوک-" به ریاست جمهوری هایتی در انتخابات سال 1957 برگزیده شد و پس از آن هایتی به یک کشور مردمی مبدل شد. مردم در سال 1964 پاپا دوک را به عنوان ریس جمهور مادام الحیات خود برگزیدند و اینگونه پاپادوک به یکی از محبوب ترین ریس های جمهور تاریخ هایتی مبدل شد.

پاپا دوک تا زمان مرگ 1971، این کشور امریکای لاتینی را رهبری کرد.

پس از مرگ پاپا دوک، پسرش "ژان کلود دوووالیه" جانشین وی شد و خلاف اصول پاپا دوک، کشور را از مسیر که پاپا دوک سوق میداد، بیرون کرد و سبب بحرانهای بزرگ سیاسی در هایتی شد. که در پی آن در سال 1986 با قیام عمومی از قدرت ساقط شد.

پس از سرنگونی دوووالیه، هرج و مرج بزرگ در هایتی حاکم شد و امریکا با مداخله سیاسی، در انتخابات سال 1990 "ژان برتران آریستید" را بر مردم هایتی تحمیل کرد، ولی هرج و مرج هرگز پایان نیافت.

مردم در سال 1991 با رای عدم اعتماد در پارلمان، به حکوت دست نشانده و به امریکا به صورت غیر مستقیم عکس العمل نشاندادند و تلاش آریستید مبنی به ایجاد حکومت فردی در هایتی را به رویا مبدل کردند. این امر باعث شد تا آریستید از کشور فراری شود. در سال 1994 بار دیگر توسط امریکا به قدرت دست یافت، و در سال 1996 به سرنوشت سال 1991 رویای حکومت اش مبدل به خواب شد. آریستید در سال 2001 برای سومین بار توسط امریکا به ریاست جمهوری هایتی گماشته شد و در سال 2004 در پی شورش مردمی، توسط ارتش امریکا از هایتی خارج و تا افریقای جنوبی همراهی شد. وی از همان زمان تا هم اکنون در آنجا پناهنده سیاسی است.

در پی شورش های مردمی در سال 2004، امریکا با خدعه دوباره وارد کارزار سیاسی هایتی شد و هرچندیکه آریستید از دست نشانده گان امریکا در هایتی بود وی را به عنوان یک اوپاش از

هایتی خارج کرد و مقام ریاست جمهوری را به "رنه پروال" از نزدیکان وی واگذار کرد. با انتصاب رنه پروال، شورشهای مردمی در هایتی همچنان ادامه یافت تا اینکه سازمان ملل نیروهای حافظ صلح خود را در آنجا مستقر کند. اما، در پی این همه؛

سرزمینکه هرگز نفس آرام نکشیده، همواره زیر سلطه بیگانگان بوده، پس از ظهر سه شنبه 12 جنوری با خشونت طبیعت رو به روشد. یک قعر تمام معنا، به نام زلزله!

این زلزله به اساس اداره زمین شناسی امریکا ساعت چهار و پنجاه دقیقه بعد از ظهر به وقت محل به بزرگی هفت درجه ریشتر پایتخت این کشور "پورتو دو پرنس" را لرزاند که در پی آن دوپس لرزه دیگر همه کار را تمام کرد. شهر ویران از جنگ، به دهکده ای مبدل شد.

قصر ریاست جمهوری، نماینده گی ملل متحد، از اداره های بلند رتبه ای دولتی و نماینده گی جهانی است که مشمول ساختمانهای منهدم شده است.

در پی این زمین لرزه، صد ها هزار تن از خانه هایشان بیجا شده و سه شب گذشته را در فضای باز و در کنار مردگان ناشی از زلزله که تا هنوز روی خیابانها خوابیده اند، شب را سحر کردند.

رنه پروال خرابی این زمین لرزه را خارج از تصور خوانده و گفته است که دست کم پنجاه هزار تن در این زمین لرزه جان خود را از دست داده اند. در این سه روز گذشته تا هنوز خبری از نماینده ملل متحد در پرتو دو پرنس نیست.

بر اساس گزارش سازمان ملل، سه صد هزار تن در این زمین لرزه اسکان خود را از دست داده اند و ده در صد شهر پرتو دو پرنس ویران شده، اما شاهدان میگویند که ویرانی در حدود پنجاه در صد است.

در پی این همه، هرچندیکه کشور ها به کمک هایتی شتافته اند، با آنکه کمک ها تا هایتی رسیده است، بی بی سی گزارش کرده است که هنوز شک دارد که مواد غذایی از حومه میدان هوای هایتی خارج شده باشد.

آمار های ارایه شده تا هنوز از دقت لازم بر خوردار نبوده، پیش بینی می شود که آمار کشته شده گان بین شصت تا هفتاد هزار نفر باشد.

هنوز معلوم نیست که به چه تعداد دیگر در زیر آوارها گیر مانده اند . با بیرون آوردن اجساد از زیر ساختمانها، معلوم خواهد شد که تلفات انسانی این زمین لرزه چه مقدار است؟

ولی آنچه که حال مسلم است در هایتی اینکه، مردگان آواره و زندگان تبعیدی که دنبال سر پناه میگردند!